

**UCHWAŁA NR XLVI/1074/14
RADY MIASTA KATOWICE**

z dnia 26 lutego 2014 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji w 2013 roku programu
„Giszowieckie Centrum Aktywności Lokalnej”**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2013 roku, poz. 594 z późn. zm.) w związku z art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 roku, poz. 182 z późn. zm.)

**Rada Miasta Katowice
uchwała:**

§ 1. Przyjąć sprawozdanie z realizacji w 2013 roku programu „Giszowieckie Centrum Aktywności Lokalnej”, który jest elementem projektu systemowego „Damy radę – program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach”, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Katowice

Jerzy Forajter

KATOWICE
dla odmiany

Załącznik do Uchwały Nr XLVI/1074/14

Rady Miasta Katowice

z dnia 26 lutego 2014 r.

Sprawozdanie z realizacji w 2013 roku programu "Giszowieckie Centrum Aktywności Lokalnej" przyjętego Uchwałą Rady Miasta Katowice nr XXIV/536/12 z dnia 27 czerwca 2012 roku oraz uchwałą zmieniającą nr XXXV/775/13 z dnia 27 marca 2013 roku.

I. Wstęp

Giszowieckie Centrum Aktywności Lokalnej (GiCAL) jest częścią partnerskiego projektu systemowego „Damy radę – program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach”, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Centrum rozpoczęło swoją działalność 1 sierpnia 2012 r., a zadanie to realizowane jest przez Stowarzyszenie Fabryka Inicjatyw Lokalnych. Głównym celem programu jest podniesienie poziomu integracji społecznej i aktywności lokalnej w dzielnicy Giszowiec, przeciwdziałające zjawiskom wykluczenia społecznego ze szczególnym uwzględnieniem społeczności zamieszkujących środowiska blokowe oraz społeczności różnych grup wiekowych w tym osób niepełnosprawnych.

Program realizowany jest w pomieszczeniu znajdującym się w Katowicach Giszowcu, a także w pomieszczeniach instytucji działających na terenie tej dzielnicy. Jego personel stanowi dwójka animatorów lokalnych – organizatorów społeczności lokalnej. Dodatkowo w realizacji poszczególnych działań animatorzy wspierani są przez specjalistów różnych dziedzin, a także firm i przedsiębiorstw.

Głównym założeniem w realizacji GiCAL było poznanie społeczności lokalnej Giszowca, dodiagnozowanie jej potrzeb (wstęp do utworzenia mapy zasobów i potrzeb dzielnicy) oraz wsparcie grup defaworyzowanych, a przez to włączanie ich do życia społecznego. Działo się to między innymi poprzez zorganizowanie społecznościowego klubu samopomocowego dla osób z niepełnosprawnością intelektualną i ich rodzin. Zadbano też o podnoszenie kompetencji i umiejętności społecznych osób, które już w jakiś sposób się organizują w ramach społeczności lokalnej, aby mogły wpływać na kreowanie rzeczywistości Giszowca (Klub Seniora „Giszowianki”). Nawiązano współpracę z lokalnymi instytucjami kultury (m.in. Miejski Dom Kultury Szopienice – Giszowiec Filia nr 2, Giszowieckie Centrum Kultury Katowickiej Spółdzielni Mieszkaniowej, Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach Filia nr 15). Prowadzono działalność informacyjną i edukacyjną. Istotną kwestią była realizacja inicjatyw lokalnych oraz działania integrujące społeczność lokalną.

II SPOSÓB REALIZACJI

Program Giszowieckie Centrum Aktywności Lokalnej zrealizowany został w ramach instrumentów aktywnej integracji oraz działań środowiskowych założonych w projekcie „Damy radę – program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach”.

INSTRUMENTY AKTYWNEJ INTEGRACJI

W roku 2013 zrealizowane zostały wszystkie założone instrumenty aktywnej integracji. W instrumentach tych udział wzięło łącznie 41 osób (na 28 zakładanych w projekcie) jako uczestnicy projektu, a także ich otoczenie. W ramach instrumentów aktywnej integracji zrealizowano następujące działania:

1. Usługi animatorów lokalnych

Każda z osób objętych wsparciem w ramach programu (zarówno uczestnicy jak i ich otoczenie) korzystała z usług animatorów lokalnych. Zadania realizowane przez animatorów to:

- Pobudzanie aktywności, inspirowanie i mobilizowanie ludzi do działania,
- Wspieranie i tworzenie inicjatyw społecznych i grup obywatelskich,
- Pomoc w tworzeniu w środowisku struktur nastawionych na rozwiązywanie lokalnych problemów; Inspirowanie i wspieranie zawiązywania się grup, tworzenie związków, sieci i kontaktów w środowisku lokalnym,
- Poszukiwanie i wspieranie lokalnych liderów.

2. Trening Umiejętności Społecznych.

We wrześniu odbył się stacjonarny trening umiejętności społecznych „Mama wraca do pracy”. Trening był odpowiedzią na zapotrzebowanie grupy kobiet borykających się z problemem powrotu na rynek pracy po okresie macierzyństwa. W treningu poruszano tematykę autoprezentacji, sposobu poszukiwania pracy, zabezpieczenia potrzeb dzieci itp. W treningu uczestniczyło 6 kobiet.

3. Społecznościowy Klub Samopomocowy

W roku 2013 z uwagi na potrzeby zgłaszane podczas spotkań ze społecznością lokalną realizowano działania klubu samopomocowego dla osób z niepełnosprawnością intelektualną i ich rodzin. Intencją było jednocześnie wspieranie zarówno osób z niepełnosprawnością, jak i członków ich rodzin – najczęściej starzejących się rodziców. Przy doborze członków klubu starano się, aby był on ofertą uzupełniającą w stosunku do działającego w Giszowcu Warsztatu Terapii Zajęciowej oraz Ośrodka Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczego, a także inicjatyw skierowanych dla osób z niepełnosprawnością realizowanych przez Stowarzyszenie na Rzecz Niepełnosprawnych SPES.

Od samego początku z uwagi na zgłaszane potrzeby spotkania odbywały się dwutorowo: część dla osób z niepełnosprawnością prowadzona była przez wykwalifikowanego terapeutę zajęciowego, który prowadził warsztaty rozwojowe dla tych osób, a część dla rodzin prowadzona przez animatorów lokalnych. Podział taki wynikał z informacji zwrotnej od rodzin. Spotkania odbywały się w Miejskim Domu Kultury Szopienice – Giszowiec Filia nr 2. W sumie zorganizowano 30 spotkań, w których udział wzięło średnio 13 osób. Zgodnie z wolą uczestników planowane jest kontynuowanie spotkań w roku 2014.

4. Poradnictwo indywidualne i grupowe.

Zrealizowano poradnictwo grupowe, którego adresatem była grupa rodziców dzieci ze Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi Nr 51. Z poradnictwa podczas 2 spotkań skorzystało 11 osób. Spotkaniom towarzyszyły zajęcia dla dzieci, nawiązujące do programu „Z Mopsikiem bezpieczniej”. Tematyka spotkań obejmowała takie zagadnienia jak:

- a) Jak spędzać czas wolny z dzieckiem,

- b) Umiejętności stawiania dzieciom granic,
- c) Umiejętności komunikacyjne w relacji z dzieckiem,
- d) Bezpieczeństwo dzieci,
- e) Zagadnienia związane z higieną, sposobem odżywiania dzieci.

5. Szkolenie dla animatorów, liderów i partnerów lokalnych.

Działanie to zrealizowane zostało w terminie od 29 listopada do 1 grudnia 2013 r. Szkolenie przeprowadzono w Pszczynie, a udział w nim wzięło 10 osób. Skierowane było do aktywnych mieszkańców, którzy w różnych formach włączają się w życie dzielnicy i był niejako realizacją inicjatywy lokalnej. Tematyka szkolenia obejmowała:

- Tworzenie i realizacja projektów,
- Budowanie relacji z innymi organizacjami,
- Pozyskiwanie środków na działalność.

Tematyka warsztatów była odpowiedzią na potrzebę wzmocnienia potencjału członków społeczności lokalnej w zakresie planowania działań, pozyskiwania funduszy na realizację działań oraz tworzenie efektu synergii poprzez zawiązywanie partnerstw na poziomie lokalnym. Warsztaty miały za zadanie także inspirować do podejmowania działań na rzecz społeczności lokalnej.

Uczestnicy szkolenia wyjazdowego podczas pracy.

DZIAŁANIA O CHARAKTERZE ŚRODOWISKOWYM.

Podczas realizacji programu zorganizowano szereg działań, które skierowane były do całego środowiska mieszkańców Giszowca:

1. Imprezy środowiskowe

a) Impreza integracyjna z okazji Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych.

Impreza zorganizowana została dnia 27 listopada 2013 r. w Miejskim Domu Kultury Szopienice – Giszowiec Filia nr 2. Współorganizatorami imprezy były Warsztat Terapii Zajęciowej w Katowicach Giszowcu oraz

Warsztat Terapii Zajęciowej „Promyk”. Impreza składała się z dwóch zasadniczych części: sportowej i artystycznej. W części sportowej w szeregu konkurencji udział wzięły drużyny z WTZ Giszowiec, WTZ „Promyk”, Stowarzyszenia Wspierania Działań Twórczych „Unikat”, Ośrodka Rehabilitacyjno- Edukacyjno – Wychowawczego im. dr Marii Trzcіńskiej – Fajfrowskiej.

Zdjęcie pamiątkowe: artyści, sportowcy, goście i organizatorzy.

W części artystycznej udział wzięli uczestnicy PSOUU Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego im. Dr Marii Trzcіńskiej-Fajfrowskiej w Katowicach-Giszowcu, zespół „Lose control” z Gimnazjum nr 16 oraz zespół z Gimnazjum nr 14. Gwiazdą imprezy był Teatr Szóstego Dnia, gdzie aktorami są uczestnicy Warsztatów Terapii Zajęciowej w Chorzowie. Impreza miała na celu budowanie zrozumienia osób z niepełnosprawnością, spotkanie środowiska osób zdrowych z osobami z niepełnosprawnością i udowodnienie, że ci ostatni potrafią tak samo dobrze się bawić i uczestniczyć w życiu kulturalnym jak osoby zdrowe. Dodatkowy aspekt edukacyjny przyniosła wizyta uczniów okolicznych szkół, którzy mieli okazję, często po raz pierwszy, zetknąć się z niepełnosprawnością.

b) Święto Sąsiadów na osiedlu Adama.

Święto ma charakter integracyjny, wspiera lokalną społeczność we wzajemnym poznaniu się, wspólnej zabawie i integracji. Zostało zorganizowane na terenie ulicy Adama, umiejscowionej nieco na uboczu dzielnicy ze specyficznymi problemami. W realizację Święta zaangażowali się lokalni liderzy oraz Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 91. Uczestniczyło ok. 200 mieszkańców.

c) Industriada i Święto Giszowca

Giszowieckie Centrum Aktywności Lokalnej w ramach ścisłej współpracy z Miejskim Domem Kultury Filia Nr 2 w Giszowcu współorganizowało dwie duże imprezy integracyjno-kulturalno-promocyjne tj. giszowieckie obchody Święta Szlaku Zabytków INDUSTRIADA w czerwcu 2013r. oraz lokalne Święto Giszowca na

przełomie sierpnia i września 2013. Są to wydarzenia o różnym wymiarze, Industriada to święto regionalne, w którym uczestniczą mieszkańcy całego regionu. Święto Giszowca to znakomita okazja do integracji mieszkańców Giszowca. W obu imprezach udział wzięło kilkanaście tysięcy osób.

2. Spotkania społeczności lokalnej Giszowca.

W roku 2013 zorganizowane zostały 3 spotkania społeczności lokalnej dzielnicy Giszowiec. Spotkania te miały charakter informacyjno – diagnostyczny. Służyły zdiagnozowaniu potrzeb społeczności lokalnej dzielnicy, propagowaniu informacji na temat działalności Giszowieckiego Centrum Aktywności Lokalnej, organizacji lokalnych imprez i inicjatyw lokalnych. Spotkania odbywały się w Miejskim Domu Kultury Szopienice – Giszowiec Filia nr 2 oraz w siedzibie programu.

3. Inicjatywy lokalne.

W trakcie realizacji programu w 2013r. przeprowadzono szereg inicjatyw lokalnych:

- a) Zorganizowanie **grupy nordic walking** – w ramach tego działania na wniosek członków społeczności lokalnej umożliwiono nieodpłatne wypożyczenie kijków do nordic walkingu, ustalono stałe miejsca i terminy spotkań „chodziarzy”, udostępniono wykwalifikowanego trenera. Ogółem odbyło się 39 treningów, w których udział wzięło średnio 4 osoby. Zajęcia są ogólnodostępne dla wszystkich mieszkańców Giszowca.
- b) Zorganizowanie grupy **nordic walking dla WTZ** w Giszowcu – odbyły się 3 treningi.
- c) **Klub Młodej Mamy** – powstał jako realizacja inicjatywy młodych matek, które zgłosiły się z problemem braku miejsca, w którym mogły by spotykać się wraz z dziećmi. Zajęcia z młodymi mamami prowadził animator lokalny, obejmowały one zajęcia w zakresie rękodziela (przygotowywanie świątecznych ozdób do domu) oraz zajęcia w zakresie wizażu, stylizacji, zdrowego odżywiania. W tym czasie dzieci znajdowały się pod opieką profesjonalnego animatora. Zorganizowane zostały 19 spotkań, w których udział wzięło średnio 6 osób.
- d) **ADAMKI** – cykl spotkań podwórkowych „Adamki” zorganizowano na terenie ulicy Adam po realizacji Święta Sąsiadów na tamtym terenie. Społeczność lokalna wyraziła chęć kontynuacji spotkań o charakterze integracyjnym, dedykowanych tylko ich osiedlu. Spotkania miały charakter głównie zabaw dla dzieci, w ich realizację angażowali się lokalni liderzy. Miały też znaczenie diagnostyczne, były okazją do dopytania o potrzeby i problemy społeczności tej ulicy. Odbyło się 8 spotkań, w których w każdym udział wzięło średnio 10 osób.

Spotkanie w ramach cyklu „Adamki” lipiec 2013

4. Prowadzenie konsultacji społecznych i prawnych.

W roku 2013 prowadzony był Punkt Informacji Obywatelskiej, w ramach którego udzielane było nieodpłatne poradnictwo prawne w formie spotkań edukacyjno-prawnych. Spotkania odbywały się w Miejskim Domu Kultury Szopienice – Giszowiec Filia nr 2. Ogółem udzielono 162 porady, co przekłada się na średnio 13 porad miesięcznie.

5. Wyjazdy integracyjne.

- a) W maju 2013r. zorganizowano wyjazd integracyjny dla mieszkańców Giszowca oraz Janowa i Nikiszowca do Drohiczyna. Wyjazd zorganizowany był przy współudziale tamtejszych władz i pracowników instytucji pomocy społecznej oraz podlaskich organizacji pozarządowych. Podczas wizyty spotkano się z władzami Drohiczyna oraz liderami lokalnymi. Wyjazd sprzyjał wymianie informacji na temat organizowania społeczności lokalnych, sprzyjał także integracji środowiska liderów lokalnych Giszowca i Nikiszowca. W wyjeździe uczestniczyło 7 mieszkańców i liderów lokalnych Giszowca, animatorzy GiCAL oraz mieszkańcy, liderzy i animatorzy z Nikiszowca i Janowa.
- b) Zgodnie z założonym planem zorganizowany i przeprowadzony został 29 października 2013 r. wyjazd integracyjny dla uczestników Klubu Samopomocowego. W wyjeździe do Fundacja Kompleks Zamkowy - Tarnowice Stare udział wzięły zarówno osoby zdrowe jak i niepełnosprawne. Ideą wyjazdu była integracja tych dwóch środowisk. Cel został zrealizowany w 100%, biorąc pod uwagę, jak osoby zdrowe podeszły do problemów osób z niepełnosprawnością, zwłaszcza tych, które poruszają się na wózkach inwalidzkich. Od samego początku osoby zdrowe wzięły na siebie opiekę i pomoc swoim niepełnosprawnym kolegom i koleżankom, pomagały im dotrzeć wszędzie, nawet w miejsca, które w żaden sposób nie były dostosowane dla osób z niepełnosprawnością. W wyjeździe udział wzięło 19 osób.

6. Wyjście integracyjne dla mieszkańców dzielnicy.

Wyjście integracyjne mieszkańców Giszowca zorganizowane zostało 10 grudnia 2013 r. Było także okazją do spotkania opłatkowego. Z tej okazji mieszkańcy udali się do restauracji „Pub 36”, gdzie odbyła się uroczysta kolacja, w której udział wzięły 23 osoby. Drugim elementem wyjścia integracyjnego było seans filmowy w kinie.

7. Spotkania edukacyjne w ramach programu „Z Mopsikiem bezpieczniej”.

Wiosną 2013, dzięki współpracy ze Szkołą Podstawową z Oddziałami Integracyjnymi Nr 51 udało się zrealizować cykl 14 spotkań edukacyjnych dla dzieci. Spotkania odbywały się w oparciu o program profilaktyczny „Z Mopsikiem bezpieczniej”. Łącznie wzięło w nich udział ok. 150 dzieci z wszystkich klas pierwszych. Dzieci uczyły się zasad zdrowego odżywiania, sposobów spędzania czasu wolnego, bezpieczeństwa. Zajęciom z dziećmi towarzyszyło poradnictwo specjalistyczne dla ich rodziców.

8. Działania w ramach komponentu ponadnarodowego

W czerwcowej wizycie w fundacji „Paideia” udział wzięł animator lokalny w Giszowieckim Centrum Aktywności Lokalnej. W wizycie uczestniczyło również dwóch przedstawicieli dzielnicy, którzy są zaangażowani w życie dzielnicy.

PROMOCJA PROGRAMU I WSPÓLPRACA Z MEDIAMI

Informacje na temat programu udzielane były bezpośrednio uczestnikom i ich otoczeniu. Ponadto w celu informacyjnym zorganizowane zostało stoisko GiCAL podczas Święta Giszowca, prowadzony jest profil Facebook (<http://www.facebook.com/gical.fil>), gdzie na bieżąco umieszczane są informacje o planowanych i przeprowadzonych działaniach. Prowadzona jest kampania plakatowa na temat organizowanych działań – plakaty rozwieszane są na okolicznych słupach, w siedzibach lokalnych instytucji oraz w witrynach sklepów. Rozsyłane są informacje na temat podejmowanych działań do lokalnych portali (np. www.giszowiec.info), lokalnych instytucji i organizacji pozarządowych. O ważnych wydarzeniach informowani są dziennikarze lokalnych mediów.

OSIĄGNIĘTE REZULTATY „TWARDE” PROGRAMU

(dane całościowe za dwa lata działania programu)

- a) Opracowano założenia lokalnej mapy zasobów i potrzeb,
- b) Udzielono łącznie blisko 200 porad w ramach Punktu Informacji Obywatelskiej (z czego 33 w ciągu 4 miesięcy 2012 r. i 162 w roku 2013),
- c) Zorganizowano i przeprowadzono 6 spotkań społeczności lokalnej (po 3 w każdym roku),
- d) Zorganizowano i przeprowadzono 2 treningi umiejętności społecznych (po jednym w 2012 i 2013r.),

- e) Zorganizowano 1 szkolenie wyjazdowe z zakresu animacji lokalnej,
- f) Zorganizowano, także jako współorganizator i przeprowadzono 5 imprez o charakterze integracyjno – kulturalno – promocyjnym (1 w roku 2012 i 4 w 2013),
- g) Zorganizowano i przeprowadzono 3 wyjazdy integracyjne (1 w 2012 i 2 w 2013),
- h) Zorganizowano i poprowadzono blisko 40 spotkań klubu samopomocowego (z czego 9 w 2012r. i 30 w 2013r.),
- i) Przeprowadzono 7 inicjatyw lokalnych (3 w 2012r. i 4 w 2013r.),
- j) Zorganizowano 11 spotkań edukacyjnych (1 w 2012 i 10 w 2013),
- k) Zrealizowano 4 wyjścia integracyjne (po dwa w każdym roku).

Całkowity koszt programu w 2013 roku wyniósł: 159 830,19 zł